

CIORAN

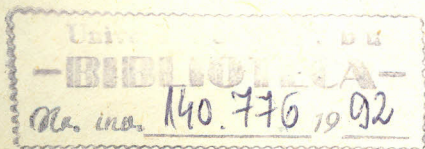
Îndreptar pătîmaş

UNIVERSITATEA „NICOLAE BLAGA”
— SIBIU —
INVENTARIAT 1998

HUMANITAS

BUCUREȘTI • 1991

Scris între 1940 și 1944, *Îndreptar pățimaș* are două variante. Prima — de 117 pagini format mare (A4), plus o pagină finală nenumerotată, pe care e trecut un mare II (roman) — este scrisă cu cerneală neagră și are o grafie extrem de variată, de oscilantă, nervoasă, tensionată. Ea prezintă numeroase reveniri (ștersături sau adăugiri, uneori pe verso, alteori pe file intercalate ulterior) și pare a nu se fi păstrat în întregime. Pe prima pagină sînt înscrise: data „12 Martie 1940” (sus, în colțul din stînga), titlul *Îndreptar pățimaș* (central, abrupt suitor spre dreapta, exact deasupra titlului inițial, tăiat cu o linie: „Breviar pățimaș”), precum și semnătura: E. Cioran.

Cea de-a doua variantă este în mare parte o transcriere, dar nu sînt puține pasajele reasezate sau reformulate, cele adăugate sau abandonate. Pagina inițială cuprinde, sus și oblic, titlul definitiv (subliniat dublu), ca și o fixare în timp și spațiu: „Paris 1941-1944/ Hôtel Racine/ rue Racine” (în colțul din dreapta, jos). Între cele două însemnări apare încă una, mult mai tîrzie: „Ilisible, instilisable [sic],/ impubliable./ 20 oct. 1963”. În întregime, acest manuscris are 156 pagini de format caiet (A5), numerotate, la care se adaugă pagina de titlu. (Caietul ne-a stat la dispoziție sub formă de fotocopie, originalul fiind pierdut). Textul său este cel reprodus în volumul de față.

Trebuie spus că această ediție nu este una critică, în sens filologic, deși s-a lucrat prin confruntarea va-

riantelor. Singura contribuție a îngrijitorului la forma în care volumul se înfățișează editorial este cuprinsul. (Cele două titluri originale de paragrafe au fost evidențiate prin diferențierea caracterelor de literă).

În ceea ce privește textul propriu-zis, am făcut operațiunile de rutină (unificarea în sensul actualizării a cazurilor de dublă grafie, completarea prescurtărilor, aducerea la zi a ortografiei și a punctuației etc.), dar am evitat actualizările morfologice sau ortografice excesive: ceea ce s-ar fi câștigat ca prospețime temporală (oricum relativă și doar parțial realizabilă), s-ar fi pierdut ca omogenitate stilistică și, poate, ca unitate de impact. Am conservat, așadar, forme precum: „întunerec”, „miragii”, „peisagii”, „paseri”, „perini”, „fiece”, „săului” (pentru „seului”), „sufăr” (pentru „suferă”), „dorinți”, „țintirime”, „lăcate”, „acafist”, „răzimat”, „reflexie” (pentru „reflecție”) etc; genitivele feminine în -ei („baltei”, „patimei” ș.a.); formele lungi, azi în curs de eliminare, din conjugările la indicativ ale unor verbe ca „a trebui”, „a dezvălui”, „a vîntura” ș.a.

În câteva cazuri, cuvintele folosite de autor au datul de a nedumeri (fără a fi fost vorba de dificultăți de descifrare). Cînd a fost cu puțință, am făcut o mică intervenție lămuritoare, însă au mai rămas două-trei situații pe care a trebuit să le lăsăm ca atare („să muzeze Eroarea” din §66; „muzeală rînjitoare” din §42; „dezmetic” din §62).

Un ultim aspect de relevat e cel al semnelor de pauză (virgule și linioare), deosebit de numeroase în manuscris. În general, cînd două astfel de semne s-au aflat laolaltă, am suprimat unul din ele. În puține situații, totuși, strict și vădit impuse de text, ne-am îngăduit să înlocuim un semn prin altul ori, foarte rar, să introducem sau să scoatem vreunul.

Cu paranteze drepte [ ] s-au marcat întregirile editorului.